

konkluderer i, at Island ikke har noget som helst retskrav på udlevering af håndskrifter fra Den arnamagnæanske Samling eller fra det kgl. bibliotek.

Drøftelserne i udvalget af spørgsmålet om at overgive dele af håndskriftsamlingerne til Island har derfor alene været ført på grundlag af billighedsbetragtninger. Der er i udvalget enighed om, at lovgivningsmagten inden for grundlovens rammer er beføjet til at foretage en deling af Den arnamagnæanske Samling og foretage de herfor nødvendige ændringer i fundatsen.

Et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) er af den opfattelse, at en overgivelse til Island af en del af de islandske håndskrifter vil være stemmende med billighed. Herved opfyldes et af det islandske folk næret brændende ønske om at komme i besiddelse af fortidsminder, der som følge af det danske og det islandske folks århundredgamle forbindelse er havnet i Danmark, medens Island selv så godt som intet har. Endvidere vil de overgivne dele af samlingerne kunne tjene som grundlag for et islandsk videnskabeligt arbejde med udforskning af landets fortid. Endelig vil overgivelsen befæste det mellem Danmark og Island bestående nære venskabsforhold.

Flertallet finder, at det i lovforslaget fastsatte kriterium for, hvilke håndskrifter der skal afleveres, fører til en tilfredsstillende fordeling af håndskrifterne mellem den danske og den islandske stiftelse. Flertallet tiltræder, at der uden for kriteriet afgives fra det kgl. bibliotek *Flatøbogen* og *Codex Regius* af *Eddadigtene* (*Ældre Edda*), medens *Njals Saga*, *Gl. Kgl.s. 2868-69* og *Codex Wormianus* af *Snorres Edda* (*Yngre Edda*), den sidste i Den arnamagnæanske Samling, beholdes i Danmark.

Flertallet forudsætter, at det i § 3 omhandlede udvalg er opmærksom på, at de håndskrifter, som måtte være i en så dårlig stand, at de ikke uden risiko for ødelæggelse kan sendes til Island, restaureres og konserveres, inden overgivelse finder sted. Flertallet forudsætter endvidere, at de videnskabeligt værdifulde håndskrifter fotokopieres i forbindelse med overgivelsen.

I overensstemmelse med det i bemærkningerne til lovforslaget anførte betoner flertallet, at den nu foretagne overgivelse af håndskrifter til en islandsk arnamagnæansk stiftelse betegner en *definitiv* løsning af håndskriftsagen.

Flertallet fremhæver endelig, at denne gave ikke vil kunne påberåbes som præcedens for inødekommen af ønsker, som fremtidig måtte blive fremsat over for Danmark, om overlevering af genstande fra danske samlinger, da der her er tale om et særtilfælde på grund af den århundredgamle forbindelse mellem Danmark og Island.

Med disse bemærkninger indstiller flertallet de to forslag til *vedtagelse* med nedestående af undervisningsministeren henholdsvis udenrigsministeren foreslåede ændringer, der er af redaktionel karakter.

Et *mindretal* (N. Chr. Christensen og Erik Eriksen) vil også medvirke til forslagene fremme, men beklager, at der ikke er givet udvalget mere tid til at sætte sig ind i de problemer, der er rejst vedrørende delingen af Den arnamagnæanske Samling, idet udvalget ikke har haft nogen reel mulighed for at foreslå ændringer i det af undervisningsministeren fremsatte lovforslag. Udvalget har været stillet over for et diktat, og det er lidet hensynsfuldt over for folketinget, for ikke at bruge stærkere ord. Når mindretallet desuagtet vil medvirke til forslagene gennemførelse, skyldes det en rodfæstet opfattelse af, at håndskrifter, der er skrevet af islændinge, bør bero i Island, efter at landet er blevet en selvstændig stat, og efter at der er udstedt garantier for, at opbevaringen kan finde sted på betryggende måde i Islands universitet i Reykjavik. Det er for mindretallet af den største betydning at vise denne venskabelige gestus over for Island for derved at bidrage til, at et i Island længe næret ønske går i opfyldelse.

Et *andet mindretal* (Helga Pedersen og Ib Thyregod), der principielt er positivt indstillet over for en vis udlevering af håndskrifter som gave til Island, kan tiltræde den af det første mindretal fremsatte kritik af forslagene behandling, men mener ikke under de foreliggende omstændigheder at kunne medvirke ved forslagene gennem-